

AKTUÁLNÍ INFORMACE PRO SŠ K NOVĚ PŘÍCHOZÍM ŽÁKŮM Z UKRAJINY

Zajímá Vás, zda můžete přijmout na SŠ nově příchozí mladé lidi z Ukrajiny?
Za jakých podmínek? A jak je možné je vzdělávat, pokud neumí česky?

- Tématu se věnujeme na webu [Inkluzivní škola](#), kde najdete aktuální odpovědi na [FAQ k situaci na Ukrajině](#).
- Zveme Vás na online setkání "[Žáci z Ukrajiny na SŠ - podvečerní výměna zkušeností](#)" dne 18.5.2022 od 17h.
- Rádi Vám poskytneme metodickou podporu. Pro konzultaci konkrétního případu kontaktujte [odbornou pracovníci pro Váš stupeň či region](#).
- Vydali jsme komplexní metodiku pro SŠ: [Průvodce světem žáků s odlišným mateřským jazykem na SŠ](#), která je využitelná i pro vzdělání nově příchozích žáků z Ukrajiny.

Připravili jsme pro Vás nejčastěji kladené dotazy pedagogů SŠ s ohledem na příchod velkého počtu mladých lidí z Ukrajiny, kteří jsou ve středoškolském věku.

• Může SŠ přijmout nově příchozí žáky z Ukrajiny v probíhajícím školním roce?

Ano. Podle [§ 63 školského zákona](#) může ředitel školy přijmout uchazeče do vyššího než 1. ročníku. Také do probíhajícího 1. ročníku SŠ může ředitel školy uchazeče z Ukrajiny přijmout, a to na základě [Lex Ukrajina ke školství](#). Musí být splněna podmínka, že uchazeč ukončil povinnou školní docházku (v délce devíti školních roků).

• Jak mohou uchazeči o studium na SŠ z Ukrajiny doložit vysvědčení o předchozím vzdělání, když je nemají k dispozici?

Dle [Lex Ukrajina ke školství](#) se umožňuje [čestným prohlášením](#) nahradit zcela nebo z části doklady prokazující předchozí vzdělávání uchazeče, pokud je nemá tento uchazeč k dispozici. Uchazeči mohou využít [vzor čestného prohlášení](#), který je součástí infobalíčku pro uchazeče z Ukrajiny k přijímacímu řízení.

• Jak lze financovat výuku češtiny jako druhého jazyka na SŠ?

SŠ mohou žádat o finance prostřednictvím výzvy MŠMT na [kurzy češtiny pro děti z Ukrajiny ve věku 14–18 let](#), pro realizaci v období 1. 4. – 31. 8. 2022.

Také lze využít pedagogickou intervenci, která je v kompetenci ředitele školy. Stále platí možnost doporučení PO (3 hod. ČDJ týdně) z PPP. Následné možnosti podpory jazyka od nového škol. roku MŠMT [připravuje](#).

• Jaké materiály můžeme pro výuku těchto žáků využít?

Pro počáteční orientování doporučujeme záznam webináře: [Úvod do výuky češtiny nově příchozích žáků z Ukrajiny](#). Pro středoškolské doporučujeme učebnici [Levou zadní](#) s [pracovním sešitem](#) a [gramatickou příručkou](#). K tomu jsou k dispozici [poslechy](#), [manuály pro učitele](#), [plakátky do třídy](#), [česko-ukrajinský slovníček](#) a aplikace na procvičování [Česky levou zadní](#). Využít lze také konkrétní [materiály pro výuku témat vycházejících ze Vzdělávacího obsahu ČDJ](#).

• Jak máme na SŠ vzdělávat žáky, kteří neumí česky?

Postupně. V prvotním období adaptace je pro tyto žáky důležité se zklidnit a naladit na aktuální prostředí a zejména [posílit výuku českého jazyka](#). [Výuka češtiny](#) může [nově](#) nahradit zčásti nebo zcela [vzdělávací obsah ŠVP](#) (češtinou lze nahradit vzdělávací oblasti, které nemají dopad na profil absolventa).

Tito žáci [nemusí absolvovat všechny předměty](#) s ostatními spolužáky, může docházet k vytváření samostatných skupin (ze stejných nebo různých ročníků).

Upravený obsah nemusí být v souladu se ŠVP a RVP, není nutné ŠVP měnit, je ale nutné zpracovat stručnou [interní evidenci těchto změn](#) (např. vytištěný upravený rozvrh hodin žáka nebo zápis z jednání pedagogické rady o této úpravě + evidence průběhu vzdělávání zápis v třídní knize).

V běžných hodinách, které žáci budou navštěvovat, jim můžeme [poskytnout](#) základní slovní zásobu, slovníčky, tištěné materiály a podklady. Mohou se zapojovat do skupinových prací, ale i samostatně pracovat na dílčích jednoduchých úkolech z předmětu či v učebnici ČDJ. [Zároveň je vhodné netlačit na výkon, kterého zatím začátečníci v jazyce nebudou schopni](#). Otázku hodnocení a dalšího postupu v rámci středního vzdělávání MŠMT připravuje.

Pokud se má žák účastnit praktické výuky, je [důležité jej dostatečně proškolit v bezpečnosti práce](#) (pomocí [tlumočnicka](#), [překladů](#) bezpečnostních pokynů apod.).

Zároveň je třeba dbát na začlenění žáků příchozích z Ukrajiny mezi vrstevníky – ideálně prostřednictvím [Buddy programu](#) (komunikace může probíhat v AJ, prostřednictvím překladáče a sociálních sítí nebo nonverbálně).

Projekt Program na podporu pedagogů při vzdělávání dětí a žáků cizinců, registrační číslo AMIF/25/01, je financován Evropskou unií v rámci Národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a spolufinancován Ministerstvem vnitra ČR.